

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาเกี่ยวกับการประสาน-
แผนของกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบงานนโยบายและ
แผนในระดับกรม จังหวัด กลุ่มโรงเรียน โรงเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ระดับกรม ประกอบด้วย รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา ด้านแผนงานและบริหารทั่วไป
ผู้อำนวยการกองแผนงาน หัวหน้ากลุ่มนโยบายและแผน 1 รวมจำนวน 3 คน ใช้ประชากรทั้งหมด

1.2 ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้ช่วย
ผู้อำนวยการสามัญศึกษากรุงเทพมหานคร ฝ่ายที่รับผิดชอบกลุ่มงานแผนงานและโครงการ หัวหน้าแผนงาน
และโครงการ รวมจำนวน 3 คน ใช้ประชากรทั้งหมด

1.3 ระดับกลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารกลุ่มโรงเรียนสังกัดกรม
สามัญศึกษา และคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของกลุ่มโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา
ส่วนกลาง กลุ่มที่ 1 - 8 เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มแบบเจาะจง ประกอบด้วย ประธานกลุ่มโรงเรียนมัธยม
ศึกษาสังกัด กรมสามัญศึกษา ส่วนกลาง กลุ่มที่ 1 - 8 จำนวน 8 คน และครู อาจารย์ผู้ทำหน้าที่เลขานุการ
อนุกรรมการแผนงานกลุ่มโรงเรียน จำนวน 8 คน รวมจำนวน 16 คน

1.4 ระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา
เฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร 120 โรงเรียน จาก 8 กลุ่มโรงเรียน จำนวน 120 คนและครู อาจารย์
ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างานแผนงานในโรงเรียนเดียวกัน จำนวน 120 คน รวมจำนวน 240 คน
ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 50 คน จำแนกเป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 25 คน และครู อาจารย์ผู้ทำ
หน้าที่หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างานแผนงานในโรงเรียนเดียวกัน จำนวน 25 คน โดยมีขั้นตอนการได้มา
ของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.4.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 20 (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 38) ได้
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 48 คน

1.4.2 เนื่องจากแต่ละโรงเรียนจะเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน และครู อาจารย์ผู้ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างานแผนงานในโรงเรียนเดียวกัน จึงมีจำนวนโรงเรียนที่จะเก็บข้อมูลเบื้องต้น 24 โรงเรียน

1.4.3 เพื่อให้การเก็บข้อมูลครอบคลุมโรงเรียนทั้ง 8 กลุ่ม จึงเทียบสัดส่วนจำนวนโรงเรียนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่าง และจำนวนโรงเรียนในแต่ละกลุ่ม เศษ .5 ปัดเป็น 1 แล้วสุ่มตัวอย่างแบบง่ายในแต่ละโรงเรียนเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนละ 2 คน รายละเอียดปรากฏตามตารางที่ 1

รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 72 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างระดับโรงเรียน

กลุ่มโรงเรียน	จำนวนประชากร* (คน)	จำนวนโรงเรียน (โรง)	ร้อยละ 20 (โรง)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
กลุ่มโรงเรียน 1	30	15	3	6
กลุ่มโรงเรียน 2	26	13	3	6
กลุ่มโรงเรียน 3	26	13	3	6
กลุ่มโรงเรียน 4	28	14	3	6
กลุ่มโรงเรียน 5	46	23	5	10
กลุ่มโรงเรียน 6	30	15	3	6
กลุ่มโรงเรียน 7	30	15	3	6
กลุ่มโรงเรียน 8	24	12	2	4
รวม	240	120	25	50

*ที่มา ข้อมูลจากสรุปรายงานการรับนักเรียน ปีการศึกษา 2541 ของ สำนักงานสามัญ-ศึกษากรุงเทพมหานคร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ

1. แนวการสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ

1.1 ฉบับที่ 1 ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาระดับกรม

1.2 ฉบับที่ 2 ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษาระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนและจังหวัด

แบบสัมภาษณ์แต่ละฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการประสานแผนของกรม

สามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร เป็นแบบปลายเปิด

2. แบบวิเคราะห์เอกสาร ใช้วิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินการวางแผน และการประสานแผนระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับจังหวัดและกรมสามัญศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษา ตำรา เอกสารแนวปฏิบัติด้านการวางแผนของกรมสามัญศึกษาสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน เพื่อประมวลเป็นความรู้ในการกำหนดแนวทางการวิจัย

2. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับการประสานแผนของกรมสามัญศึกษาระดับจังหวัด ในกรุงเทพมหานคร

3. ร่างเครื่องมือในการวิจัย และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก้ไข

4. นำเครื่องมือที่แก้ไขแล้วส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษา การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ เลือกจากนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานวางแผนการศึกษา และผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญด้านงานวางแผนการศึกษา

5. นำเครื่องมือที่ผ่านผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วจึงนำไปเก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์บุคลากรของหน่วยงานในสังกัด

2. ขอนหนังสือจากกรมสามัญศึกษาถึงโรงเรียนในสังกัดที่เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยไปชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัย และให้แบบสัมภาษณ์ไว้ศึกษาก่อนการสัมภาษณ์จำนวนหนึ่งและส่งทางไปรษณีย์จำนวนหนึ่ง และนัดวันสัมภาษณ์ กำหนดช่วงการสัมภาษณ์ ระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ 2542

4. การเก็บรวบรวมเอกสาร ผู้วิจัยติดต่อขอจากหน่วยงานในวันไปสัมภาษณ์

จากการเก็บข้อมูลจริง ผู้วิจัยสามารถสัมภาษณ์ได้ 67 คน คิดเป็นร้อยละ 93.06 เนื่องจากผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับมอบหมายให้ไปทำหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียนจำนวน 3 คน จึงได้สัมภาษณ์ในฐานะประธานกลุ่มโรงเรียน และหัวหน้าฝ่ายหรือหัวหน้างานแผนงานโรงเรียนได้รับ

มอบหมายให้ทำหน้าที่เลขานุการอนุกรรมการแผนงานกลุ่มโรงเรียน จำนวน 2 คน จึงสัมภาษณ์ในฐานะ
เลขานุการอนุกรรมการแผนงานกลุ่มโรงเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจง หาค่า
ความถี่และค่าร้อยละ

1.2 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับการประสานแผนของกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพ
มหานคร วิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา หาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. ข้อมูลจากเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

3. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปตารางประกอบความเรียง

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย